

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Munkanélküliség leküzdése

A munkanélküliség réme itt kopog az ajtókon, sőt már át is lépte a gazdasági élet küszöbét. A másfél év óta nálunk tombolt hallatlan mértékű inflációt végre felváltó stabilizáció sajnálatos mellékünete a munkanélküliség. A gazdasági és pénzügyi élet örök törvényei szerint stabilizációt csak bizonyos fokú deflációs pénzügyi politikával lehet teljes mértékben biztosítani. A pénzügyi természetesen maga után vonja a munkaalkalmak csökkenését. Elsődleges és mindenképpől álló cél a stabilizáció biztosítása, az aztán következő célkitűzés pedig a mutatók következmények kiküszöbölése. Ennek a célkitűzésnek keretében tartozik a munkanélküliség leküzdése.

A feladat az egész országra, az egész társadalomra. Nem viandí kálhatja magának egyetlen párt, egyetlen tényező sem kizárólagosan a feladat megoldását, még kevésbé mondhatja azt, hogy csak ennek vagy annak a pártnak vagy csak a szakszervezeteknek van joga ezzel a komoly problémával foglalkozni. Minden erő, minden tényezőt mozgósítani kell a kívánatos cél elérésére, minden jó szándékot egybe kell foglalni. Nem szabad kizárítani a problémát minthogy erre nézve Debrecenben hangok hallatszottak a sajtóban. Igenis közös érdek a munkanélküliség enyhítése, csökkentése, sőt teljes megszüntetése. Közös érdek, hogy levezetődjék az a szociális nyugtalanság, amit a télenre kárhoztató és nyomorba kerülő munkásemberek jelentenek a társadalomra. Nálunk amúgy is sokrétű a probléma. Nemesak ipari munkanélküliség mutatkozik, hanem a létszámcsoökkentések révén egész sereg tisztviselő, állami és városi közalkalmazott került az utcára. Gondolnunk kell a hazatérő hadifoglyok elhelyezésére, az áttelepítésre kerülő magyarok tízezreire, sőt százezreire. Gondolni kell a többszáz ezer rokkant megélhetésével.

Régi igazság, hogy a munkanélküliséget csakis munkaalkalmak nyújtásával lehet legyőzni. Ennek viszont számtalan akadály van és számtalan olyan jelenség mutatkozik politikai életünkben, melyek gátolják a munkaalkalmak fokozását. Ilyen elsősorban a mesterségesen szított fölcéllenes hangulat. Ha munkaalkalmakat akarunk teremteni, akkor a vállalkozási kedvet kell elsősorban fokozni és a tőkét rábírni arra, hogy teljesítse ez irányú feladatát. Ezt azonban nem lehet elérni erőszakos eszközökkel, hanem olyan légkör megteremtésével, melyben a vállalkozói kedv akadálytalanul virágozik. Magunk is valljuk, hogy a nagyfokú ama korlátozott uralmat, ami nálunk a legutóbbi időkben divott, te kell törni, meg kell szüntetni, de viszont azt a tőkét, mely becsületet eszközökkel, csupán tisztas haszonra törekedve akar részvenni a gazdasági élet fellendítésében és munkaalkalmak teremtésében, minden eszközzel támogatni kell. Közmunkák megindítása, az építkezések forszírozása is régiől kezdve azon módok közé tartoznak, melyek révén a munkanélküliség káros hatásai csökkenthetők. Az bizonyos, hogy szerves megoldásra van szükség. Eppen ezért igen helyes, ha a politikai és gazdasági tényezőket hiánytalanul bevonják a probléma megoldásába, mert itt is beválik a közmondás: Több szem, többet lát.

Amikor megállapítjuk, hogy a munkanélküliséget csak munkával lehet megoldani, ugyanakkor

Magyar indítvány: Békekötés után hat hónapon belül történjék meg a hadifoglyok hazaszállítása

Párisból jelentik: A magyar delegációnak a béketervezet katonai feltételeihez fűzött beadványa kéri a 19. § módosítását olyanképpen, hogy a hadifoglyok hazaszállítása megamint lehetséges — (mint az eddigi szöveg írja), hanem a jelen szerződés

aláírása után hat hónapon belül történjék meg. Indokolásképpen megemlíti a beadvány, hogy a hazatérés időpontjának rögzítése megnyugtató a szorongó hozzátartozókat.

A magyar küldöttség azt is kéri, hogy a magyar hadsereg fogságba esett tagjai visszatérhessenek illetőségi helyükre és senki se essen hátrányba annak az országnak területén, ahol besorozás előtt lakott, azért, mert a magyar hadsereg tagja volt.

Wallace „katasztrófális háború lehetőségéről” írt Truman elnökhöz intézett levelében

A londoni rádió jelentése szerint Wallace Truman elnökhöz intézett levelében felhívja az elnököt, hogy vessen véget az új elszigetelődési mozgalomnak és egy katasztrófális háború lehetőségéről. Birálta Amerika külpolitikáját, hangoztatva, hogy a párisi értekezleten kegyeletes szellemben beszélnek a békeről, de nem tesznek érte semmit. A dunai hajózás és a Dardanellák kérdéséről a következőket mondotta: »Mi szörnyűkódnánk és feldühödnénk, ha az oroszok követelnék a szuezi és a Panama-csatorna nemzetközivé tételeit és demilitarizálását.»

Washingtoni jelentés szerint Wallace kereskedelmiügyi miniszter még július 23-án levelet intézett Truman elnökhöz és ebben kifejtette felfogását Észak-Amerika külpolitikájáról. A levelében, amelyet most nyilvánosságra hoztak, többek között a következőket írja: »Növekvő aggodalommal látom, hogy a háború befejezése óta az ügyek milyen irányban haladnak. Még inkább nyugtalanít az a körülmény, hogy az amerikai nép körében úgy látszik, erősödik az az érzés, hogy újabb háború van készülőben és a háború elhárításának egyedüli módja az, ha állig felfegyverkezünk. Könnyen meglehet, hogy a most következő napokban döntő események lesznek a békeré mert ehhez jól el, hogy vajjon a civilizált világnak nem kell-e észszeomlani 5—10 év múlva, amennyi

elégleges lesz ahhoz, hogy néhány nemzet atombombákkal fel fegyverkezessen. Ennek következtében közölni óhajom önnel, hogy felfogásom szerint milyen módon lehetséges elkerülni a mostani iránzatot, amely a fegyveres összeütközés felé vezet.»

Az elnök titkára a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy Truman elnök helytelenül annak a levélnek a nyilvánosságra hozatalát, amelyet Wallace július 23-án intézett hozzá.

Truman elnök azt a felszólítást intézte Wallacehoz, hogy vagy ne beszéljen többé az amerikai külpolitikáról, vagy pedig lépjen ki a kormányból — jelenti egy vezető washingtoni politikai hírmagyarázó.

John Haire Magyarországnak nyújtandó angol kölcsön lehetőségéről

John Haire angol munkáspárti képviselő ismét Budapestre érkezett. Kijelentette, hogy látogatása nem hivatalos természetű. Tájékozódni szeretne a jelenlegi magyar politikai helyzetéről és az angol-magyar kereskedelmi kapcsolatok lehetőségéről. Angol részéről elsősorban a magyar tojás, borbehozatal iránt mutatkozik érdeklődés. Az angol pénzügyi szakemberek részéről teljes a bizalom a magyar stabilizáció iránt, amelyet az angol pénzügyminisztérium is élénk érdeklődéssel kísér, mert nygmériékben a stabilizáció eredményeitől teszik függővé a Magyarországnak nyújtandó esetleges angol kölcsön kérdését. A békeszerződés-tervezet a várakozásnak megfelelően súlyos, de nézete szerint

a legényesebb az, hogy a békeszerződés aláírása után Magyar

ország tagja lehet az Egyesült Nemzeteknek és így joga lesz arra, hogy bármikor előterjeszthesse a részéről sérelmes kisebbségi problémákat.

azonban nem szabad megelégedni a kérdés egy olyan vonatkozásáról, amely a szociális gondoskodás keretében tartozik. Felmondásban már hallottuk emlegetni egyik munkáspárt sajtóorgánában, hogy ha más mód nem lesz, be kell vezetni az állami munkanélküli segélyt. Ez a gondolat igen veszélyes, már csak a stabilizáció szempontjából is. — Ehelyett sokkal célravezetőbb a társadalombiztosítás keretében végrehajtandó munkanélküliség esetére szóló kötelező biztosítás. A nyugati államok legtöbbjében ez már be van vezetve és valóban ez a mód alkalmas arra, hogy a félelem és gondnélküli

életet nyújtsa a dolgozóknak. Mikor a munkanélküliség problémáinak végleges megoldására gondolunk, feltétlen számításba kell venni ezt a szociális vonalat is. Ma, amikor az összes társadalombiztosítási terheket a munkaadók viselik, el lehet képzelni olyan megoldást, hogy viszont a munkanélküliség elleni biztosítás terheit maguk a munkavállalók viseljék, már csak testvéri szolidaritásból is. Tul nagy terhet ez nem jelentene számukra, viszont a maguk biztonságérzetét fokozná az életviszonyaikkal szemben. Felvetjük a gondolatot magyar dolgozók iránti szeretetből,

még ha esetleg a tulsó oldalon nem is tetszik a dolog, hogy »merünk foglalkozni munkáskérdésekkel.« Igenis foglalkozunk, mert ez minden magyar pártnak és sajtójának eminens kötelessége és amikor ezzel foglalkozunk, csak szívünk sugallatát követjük, mely azt a célt tűzi ki elénk, hogy ne legyen éhez ember a magyar hazában és a magyar demokráciában mindenki félelem és gond nélkül élhessen.

rámutatott arra, hogy multbeli teljesen rendezetlen helyzettel szemben egységes tervre van feltétlenül szükség. A miniszter ezután a tájrendezés problémáját világtotta meg. Közölte, hogy rendeletileg intézkedett a kárta-tiszti teljesen pontos felvétele iránt, hogy aztán ennek birtokában az egységes tervezés megindítható legyen. A tervezéssel kapcsolatban minden megyében mintatelek felépítését tervezik és pedig egy háromoldos, egy háromtizenötoldos és egy ezen a határon felüli birtok mintaszerű felépítését akarja a falu részére szem elé állítani. Ami az építkezési kedv fokozását illeti, utalt a házadómentességi rendeletre. Ugy gondolja azonban, hogy négy-öt év múlva fokozatosan át kell térni a házadóról a telekértékdadóra.

A nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes vita során nagyobb vita csak a második szakaszról volt, ahol Dávid János (kommunista) javasolta, hogy a Közmunka Tanácsnak ne csak véleményező, hanem önálló javaslatot tevő jogot is biztosítson a törvény.

A szavazásnál a Kisgazda Párt és a Szabadság Párt tagjai az indítvány ellen szavaztak.

A baloldaltól ezt viharos közbeszólások fogadták. A nemzetgyűlés végül a javaslatot eredeti szövegében elfogadta.

Hegymegi Kiss Pál ezután azt indítványozta, hogy a belügyminiszter legutóbb Vöcske Ferenc interpellációjára adott és a nemzetgyűlés által el nem fogadott választát a házszabályok értelmében tüzzek napirendre.

Erőss János bejelentette, hogy a pártok és a kormány tagjai között létrejött megállapodás alapján figyelemmel egyezt a tárgyalások fontosságára és terjedelmére, másrészt pedig arra, hogy a nemzetgyűlés tagjai nem foglalkozhattak eddig kellő alaposággal a kérdésekkel, a Ház ülésének szeptember 26-ig való elnapolását indítványozza.

Kossa István alelnök ezután Hegymegi Kiss Pál napirendi felszólalására közölte, hogy a házszabályok szerint az el nem fogadott miniszteri választ a nemzetgyűlés elnöksége, mint tárgyalási anyagot tartja nyilván, annak napirendre tüzése azonban a kormány és az egyes pártok elhatározásától függ.

Ezután régebbi interpellációkra adott miniszteri frásbéli válaszokat olvastak fel.

A kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter benyújtotta a nemzetgyűlésben a szövetkezetekről szóló törvényjavaslatot.

Fotó Horváth
Simonffy-utca 1-b.

Megkezdődött a csehszlovák-magyar lakosságcsere

A csehszlovák-magyar lakosságcsere megkezdődött. Elsőnek Bakonycsérnyénél jelentkező szlovákok hagyták el a határt. Ezután Ajka község követezik és ebben a szállítmányban főként bányászok vannak. Soron következnek Csés, Nagykovácsi, Csolnok, Dorog, Pilisszántó, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Sárissáp, Tát és Tokod kitelepülők, összesen 137 család. A gyűjtőállomások Bakonycsér-

nye Bánhidán és Esztergomon voltak. Innen indultak el a hatalmas UNRRA-teherautók, amelyeken a csehszlovák áttelepítési bizottság a kitelepülőket szállítja. Az áttelepülőket főként proletárok, bányászok. A magyar határrendőrség rendkívül tapintattal, gyorsan végezte el a vámvizsgálatot. Az első szállítmány — a bakonycsérnyei szlovákok 11 óra 5 perckor hagyta el az országot. Az áttelepítés első szakasza a legkorrektebben folyt le.

Eddig 12 ezer magyar hadifogoly érkezett Debrecenbe

A hadifoglyok hazaszállítása során augusztus 11-ike óta a debreceni hadifogoly átvévi állomásra 12 ezer magyar hadifogoly érkezett. A hadifoglyok különböző táborokból jöttek. Ha a hazaszállítás ilyen ütemben folytatódik, akkor október végére

hazatér a Szovjet Unió által hazabocsátandó 25 ezer magyar hadifogoly. Ujabb fogolyserelvényről egyelőre nincs hír, de nem lehetetlen, hogy a hét végére Románia felől magyar hadifogolyserelvény érkezik.

Nyolc halálos ítélet, négy kivégzés

A pestszentimrei tömeggyilkosság bűnügyében bűnszék mondta ki a bíróság Zsiros Mihály szabómestert, Kothencz Józsefet, Csordás János hentessegédet, Török Imre kovácsmestert, Varga Géza volt tisztviselőt, Balogh István asztalosot, Balogh József szabósegédet, Petrovics Ferenc kereskedő segédet háborús bűntettekben, mert részesei voltak a pestszentimrei tömeggyilkosságnak s ezért valamennyiüket köztársasági halálra és esetleges vagyonuk elkobzására ítélték.

A nyolc halálos ítélet közül hét azonnal jogerőre emelkedett. A halálraítéltek valamennyien ke-

gyelmet kértek. A népbíróság Zsiros Mihályt, Csordás Jánost, Balogh Istvánt és Petrovics Ferencet nem találta kegyelemre méltónak és a halálos ítéletet délután végrehajtották rajtuk.

Elsőnek Balogh Istvánt vették elő, aki botrányos jelenetet rögtönzött. Kiszabadította magát a fogházorok, majd az ítéletvégrehajtó kezéből, azután pedig a földre vetette magát, úgyhogy a rendőröknek kellett közbelépniük, míg sikerült a kezét összekötni és az ítéletet rajta végrehajtatni. Utána Petrovics, majd Zsiros és végül Csordás került sorra.

Közbeszólás

A Kommunista Párt debreceni lapja úgy állítja be, mintha a munkanélküliség elleni küzdelmet, valamint a problémának a megoldására irányuló tevékenységet ő kezdte volna el. Nem akarunk dicsőkedni, de emlékeztetjük; több mint egy hónappal ezelőtt megjelent egyik cikkünknek a „Munkaerő gazdálkodás” volt a címe. Nem mondhatjuk, hogy ezt nem vették észre, mert hisz napokon keresztül folytatták a kirohánások ellenünk a cikkben felvetett gondolatért. Emlékeztetjük arra is, hogy azóta Rákosi Mátyás és Kossa István is ugyanazon a módon látják főzében megoldandónak a munkanélküliség kérdését, mint ahogy mi láttuk. Most már csak azt várjuk nagy érdeklődéssel, hogy a probléma megoldásának ki lesz — az apja?

A létszámszükséglet (B-listázás) köztudomásúan azt a célt hivatva szolgálja, hogy a stabilitás érdekében az államháztartás kiadásai csökkentessenek. Vajon így értelemben milyen mértékben szolgálja a stabilitás érdekében az államháztartás kiadásai csökkentését? B-listázás, aki az egyetlen történelmi szemléletmódjának díjtalan gyakorlója volt, fizetést nem kapott?

Az egyetemi diákléti hivatal bizonyos összeget kapott internátusok restaurálására, menza felállítás stb. céljaira. Valóban több helyen már javították az internátusokat, — de a Bocska internátusban még semmit. Talán ebben az internátusban télen ablak nélkül is lehet lakni?

Az egyetemi internátus 10 lakója 30 konzervet kapott az elmúlt napokban. A Bocska internátus 60 lakója pedig 20 konzervet. Miért?

G y e r m e k mackók és ruhák, intézeti kötény és babakelengye nagy választékban
NEUWIETH GYULÁTÓL, Kálvin tér 8. szám.

BOROS kelmefestő fest, tisztít. Piac-utca 77. szám.

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Szept. 19-én, csütörtökön 7 órakor
A krétakör
Az Ady Társaság T. bérleti hangversenye
Szendy Tihamér heggedüestje.
TELEFON: 110.

SZÍNHÁZ-MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ:
Csütörtökön este 7-kor: A krétakör. Premier bérlet 3.
Pénteken este 7-kor: A krétakör. A. bérlet 3.
Szombaton d. u. fél 4-kor: A kék Dunán. Premier bérlet 4.
Vasárnap du. fél 4-kor: Kék Dunán. Bérlet szünet.
Vasárnap este 7-kor: Május király. Bérlet szünet.
Hétfőn este 7-kor: Kék Dunán. B. bérlet 3.
Kedden este 7-kor: A krétakör. C. bérlet 3.

KAMARA SZÍNHÁZ:
Csütörtökön este 7-kor: Az Ady Társaság 1. bérleti hangversenye. Szombaton este 7-kor: Május király. Vasárnap este 7-kor: Május király. Kedden este 7-kor: Május király.

Klabund híres színműve, a kínai környezetben lejtászó „Krétakör” kerül bemutatásra ma a Csokonai Színházban a prózai együttes legjobb erőivel. — Szombaton a „Kék Duna” operett új, a fel a színház. Szombaton délután lesz a Csokonai Színház első diákléti előadása, amikor Kisfaludy „Kérők”-je kerül színpadra.

Karády Katalin vendégszerepel közösen Debrecenben két este. Hangverseny keretében legnagyobb sikerű számait adja elő a Csokonai Színházban. Karády több, mint három éve vendégszerepelt utoljára Debrecenben óriási siker mellett.

Az Irodalmi Kamaraszínházban operaelőadások lesznek szombaton. „A május király” c. kamarasopera kerül bemutatásra. A „Kék Duna”, ez a nagysikerű, sodáló színmű muzsikájú operett lesz a színház legközelebbi reprize. A Kamaraszínházban pedig két hangulatos, szép kamarasopera előadására készülnek.

A Vígyszínházban szüfolt nézőtér előtt igen gazdag és sokrétű műsor pereg. A friss amerikai híradó mellett két rajzos trükkfilm teszi próbára a nézők nevetőizmait. Az éjféli keringő c. rövidfilm hangulatos szerelmi történet, míg a Vadon fiában a Latabár testvérek mulattatják a nézőt. Az egész műsor csatáztatva: jó. Megnézitek? — Meg.

Hírek hadifoglyokról

Debrecenbe üzennek: Pável Lajos és Szántó Lajos debreceni lakosok üzennek Kaukázusból hozzátartozóiknak, jól vannak, remélik, rövidesen hazajönnék. — Kiss Lajos feleségének Mester utcára üzeni, hogy jól van. Lágerszáma: 9. — Tárcsi Tibor édesanyjának üzeni, hogy ne aggódjon. Címe: 223/46. — Pásztor József százados özv. Pásztor József üzeni Széchenyi u. 83. sz. alá, hogy Focsániban van. — Ugyancsak Focsániból üzen Hamar Kálmán százados, hogy jól van. — Dr. Csicsák György feleségét értesíti, hogy a 117/1. sz. lágériben él. Rankai Jenő szüleinek üzeni Szent Anna u. 25. sz. alá, hogy címe: 153/1. — Dr. Bisnel Balázs feleségét megnyugtatta, hogy nincs semmi baja. Lágerszáma: 182/1. — Kovács István szüleinek üzeni, hogy a 153/1. sz. lágériben van. — Kima Sándor üzen Kima Antalnak a Villanytelepre, hogy jól van. Lágerszáma: 270/5-7.

IPAROSOK FIGYELMÉBE!
Gomblyukötő, szűcs, szák, cipész, szabó és női varrógépek speciális javítása, kerékpár gramofon, rádió javítása és eladás, alkalmatások. — HORVÁTH TIHAMÉR
Hunyadi-utca 17-19. Tel: 404. b.

TÜZIFA jegyre
mész darabos, oltott, cement, cserép, stb. olcsón KISS LAJOS „Turul” faterlepen Pozsonyi út 5. Mester utca végén.

Autós banditák kiraboltak Debrecen közelében egy budapesti társaságot

Törökszentmiklós és Debrecen között az országúton autón haladó Medgyaszay Jenő, Földér Ernő és Gede József budapesti lakosokat feltartóztatta egy másik gépkocsin haladó, négytagú, felfegyverzett, álarcos rablóbanda. Az autósok fegyvert szegtek az autóban ülő három férfire és minden értéküket összeszedték. Magukhoz vették egy aktakáskát, amelyben 100 forintos bankjegyekben 120.000 forint

készpénz volt. Ezenkívül egy kezettában levő 100.000 forint értékű aranyeműt, ékszeri és ruhaheműt is elszedtek. Ezután a négy álarcos rabló, melynek a gépkocsi tulajdonosai üldözése vehessék őket, szétcsúszottak a gépkocsit, az elszórt fejet és más fontos alkalmat elvették és gépkocsijukon elszárguldoztak. A debreceni rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Magyar nőket feleségül vehetnek az amerikai katonák

Az amerikai rádió jelentése szerint az USA haderejének főparancsnoksága megengedte, hogy a hadsereg Európában tartózkodó tagjai magyar, bolgár és román nőket vehessenek feleségül. Az engedély az amerikai hadsereg kisére, vagy azzal szolgáló elviszonyban álló polgári személyekre is vonatkozik.

A DEAC újjáalakuló közgyűlése

Ma tartotta alakuló közgyűlést a DEAC. Dr. Ökrös Sándor egyetemi tanár megnyitotta a szavazás hangzóztatva, hogy a régi DEAC már 1945. augusztusában feloszlott, tehát a belügyminiszter most kiadott felosztató végzése az DEAC-ot illeti és nem pedig a demokratikus alapokra helyezett DEAC-ot. A feloszlatás után DESE néven működött az egyesület s a régi névre való átvételét azért nem lehetett előzőleg eszközölni, mert az alap- szabály kidolgozása huzamosabb időt vett igénybe. Berta Tibor a feloszlatás utáni egyetemi sportéletről szólott, majd Mészáros Lajos felolvasta a demokratikus alapokra fektetett DEAC alapszabályait, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Jegyzőkönyvi dícséretet adott a közgyűlés dr. Flóraháth Ernő egyetemi tanárnak, aki az alapszabályt megalkotta.

A közgyűlés egyúttal dr. Ökrös Sándort, a DEAC tanárelnökvé választotta. Dr. Ökrös Sándor megköszönte az iránta érzett bizalmat és kifejtette, hogy csak az egyetemi ifjúságon működik a DEAC jövője. Mi mindent megadunk a sport támogatásának céljából, csak az ifjúság önmagát megmozdítja. Földes Vilmos, a DEK nevében felkérte az Egyetemi Kör teljes támogatását. Ezután a tisztikar választását ejtették meg. Ifjúsági elnök: Kisfaludy György. Alnökök: Kobos József, Széll László, Kolozsi László, Erhardt Tibor. Főtiszt: dr. Káposzta Tibor. Titkár: Mészáros Lajos. Pénztáros: Nagy Mária, Ellenőr: Kölonthe Géza. Jegyző: Végli Ilona és Nagy Sári. Házgyűlés: dr. Fejér Rudolf, Szerényi Mada, Lajos. Számvevőgő: Kiss Ernő, Lányi Barna, Kobos Sándor. Nagy lelkesedéssel közepette dr. Ökrös Sándornak a DEAC háziaszónyá-vá választották.

Dr. Török Imre egyetemi tanár mondta ezután lelkesítő beszédet az egyetemi ifjúsághoz. Szomorú szívvel állapította meg hogy az ifjúság nem csatlakozik teljes egészében a sporthoz. Az ideális ifjúságot jellemzi a tanulás és sport iránti vágy. Az ideális ifjúság pedig jelenti a nemzetet.

METEOR
mozgó
Ma 7 órakor
Amerikai film
NEM VAGYUNK EGVEDUL
Híradó.

Üzletek részére legújabb
kőröktől géppel harisnyakötést
vállalok. Megkeresés „Körkötőgép” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Borotvakészlet — 2.-ft
Borotvapenge — 30-ft
Borotvaszappan — 1.50-ft
Mandulaszappan — 1.-ft
Fogkrém — 1.80-ft
HÉTY ILLATZSERTAR
Hangya-átjáró. — Piac utca 40.

A Független Ifjúság szüreti bulja

A Független Ifjúság debreceni szervezete szeptember 29-én, vasárnap az Arany Bika-szálló nagytermében szüreti bált rendez. A Független Ifjúság vigalmi bizottsága erősen készül a mulatságra, melyen az ifjúság komoly munkája után gondtalan szórakozást fog találni. A bál a debrecen-környéki parasztfiúság bevonásával fog lezajlani és arra a rendezőség ezúton is meghívja a város ifjúságát.

A háziszemét hőtelelezés kiállítására

A háziszemét hőtelelezés rendezésére kiállításra vonatkozó többszöri felhívásoknak még ezigdig is sok háztulajdonos, házigazda nem tett eleget. Ezért ismételt nyomatékoan felhívom a háztulajdonosokat és házigazdákat arra, hogy hálától mindenki rendezésére köteles a háziszemét kiállításra és ennek azonnal tegyen eleget. Háziszemét rendezésére kiállításra, utca és háztömbbirtalmi kapitányság, utca és háztömbbirtalmi városi orvosok, végül a köztisztviselői hivatal utján fogom ellenőriztetni. Aki jelen rendelkezésem ellen vét, azt szigorú büntetésben fogom részesíteni.

Felhívom a háztulajdonosok figyelmét arra hogy háziszemét kiállítását az alábbi háziszemétfuvarozási íparat rendelkezésköz teljesíthetnek:
Szabó Gábor Hatván utca 6. szám alatti lakos, Illés Ferenc Bajcsy-Zelinszky utca 50. sz. a. l. Borbély Imre Bőszörményi utca 98. sz. a. l. Kovács Sándor Darabos utca 55. sz. a. l. Borádn Mihály Leány utca 6. sz. a. l. Fábán Gyula Teleki u. 41. sz. a. l. Nagy István Vágóhid u. 10. sz. a. l. Káposzta István Vágóhid u. 10. szám alatti lakos.

Nevezettek tartoznak egy szabó lakásenként 1.50 forint összeg ellenében havonta háziszemétfuvarozást teljesíteni (2 szabás 1. 3 ft. 3 szabás 1. 4.50 ft) a nyári 6 hónapban két naponként, a téli 6 hónapban 3 naponként.

Nem frissen gyűlt, hanem oszmozott, régi háziszemétfuvarozat minden fuvarozási íparat rendelkezésköz is a vonatkozó miniszteri rendelet által megállapított fuvardíj mellett. Az említett háziszemétfuvarozásokkal írásbeli megállapodás köntöz, mely egyben a háztulajdonos igazolási köntöz és ez az ellenőrző hatóság közeg előtt felmutatandó. — Pol. gármester.

Vígyszínház

mozgó
Debrecenben először!
A legvidámabb műsor!
2 új magyar film:
I. Éjféli keringő
Fősz.: Kelemen Éva — Gozmány.
II. A vadon fia
Latabár mint Tarzan a főszerepben!
Előadások: 4, 3/4, 1/2 óra.

TÜZIFA jegyre
MÉSZ cement, cserép és mindenféle építkezési anyag legolcsóbban
BARTHA (Jatek, lapotály-u. 3. telefon: 261.)

A Magyar Nótakirályok: Cselényi J., László I., Karácsonyi M., Nyiri E. és Káldi Zs. HANGVERSENYE ma 19-én, csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel lesz megtartva. Olcsó mozi helyárák!

Ami egy beszámolóból kimaradt

A Tiszántúli Népszava terjedelmes beszámolóban méltatja a keddi szociáldemokrata pártnapot, amelyen Szeder Ferenc képviselő hosszabb beszédet mondott. Mi ott voltunk ezen a pártnapon és ha voltak is — természetesen, hogy voltak — a beszédnek olyan kitételei, amellyel nem azonosíthatjuk magunkat, Szeder Ferenc beszédének tárgyilagosságát és komoly mértékűségét és közértelemét megnyugvással könyveltük el.

Annál nagyobb meglepetéssel olvastuk a Tiszántúli Népszavában megjelent beszámolót, mely azt a benyomást kelte az olvasó előtt, mintha ezen a pártnapon egyebet sem tettek volna, mint a Kisgazda Pártot pocskondiázták volna. Félreértés ne essék, amit a lap közölt, az valóban elhangzott a beszédekben. De tátongó úr van az elhangzott beszéd lényege, de általában az egész pártnap szelleme és a megírt beszámoló tendenciózus, csak bennünket támadó hangja között. Nem óhajtottunk most azzal foglalkozni, hogy milyen erők közreműködése miatt történhetett ez a félrecsúszás a Népszavánál, de mert ezen a pártnapon róluink is volt szó, kötelességünknek érezzük, hogy foglalkozunk a gyűlésen elhangzottakkal.

De nemcsak ezért írunk most a szociáldemokrata pártnapról. Szeretnénk valamit írni a gyűlés hangulatáról, a hallgatóság magatartásáról, melynek visszhangját ugyancsak látni keressük a Tiszántúli Népszava beszámolójában. Mondhatnánk úgy is, hogy a lap a beszámolóban — nem jó helyre rakta a „tapoktat” és általában figyelembe sem vette a közönség megnyilatkozásait. Lehet, hogy e cikkünk miatt tiltakozó dörgedelmet fog közreadni egy-két pártvezető, a tömeg azonban nekünk fog igazat adni.

Idézünk néhány példát. — A szánálást a kormány akarta és ebben a kormányban a Kisgazda Pártnak is döntő szerepe van — mondotta az előadó, mire a hallgatóság szinte kórusban kiáltotta: — Hát a többi pártoknak?

Következőlegesen egyúttal adunk testvérpártunkkal, a Kommunista Párttal — illetve önként kell velünk haladnia. Erre aztán hatalmas tapsvihar tört ki.

Különösen meglepő volt számunkra, hogy a Népszava egyetlen betűvel sem emlékszik meg arról a meleg hangról, mellyel Szeder Ferenc a Kisgazda Párt és a Szociáldemokrata Párt régi közös harcáról emlékezett meg. De annak sem találjuk sehol sem nyomát, hogy az előadó Bajcsy-Zsilinszky Endre, Tildy Zoltán, Nagy Ferenc és a többi Kisgazdapárti vezető hősi harcát és munkáját méltatta.

Es még valamit. A pártnapon mindentelhen felhangzott az egyik szociáldemokrata vezető eljénzése. Jóllehet arról senki sem szólt és néma hallgatás támadt másik szociáldemokrata vezető nevének elhangzása után...

Sorolhatnánk tovább is a példákat, de azt hisszük ennyi is elég annak érzékeltetésére, hogy a Tiszántúli Népszava egyes, a kullszák mögött dolgozó irányítói és Szeder Ferenc, valamint a beszámoló és a jelenlévők hangulata között mély szakadék fedezhető fel. Mi jól tudjuk, hogy a mai terjedelmes szöveg világban nem lehet mindent leközölni, ami egy-egy gyűlésen elhangzott, de mire való ez a céltudatos ollózás, ez a rosszindulatú beállítás? Miért kellett elhallgatni a debreceni szociáldemokraták igazi hangját? Hígyje el nekünk lapársunk, hogy a politikai szembeállítás nem az az erős alap, amelyre támaszkodni lehetne. A tömegek igazi akarata szabja meg egy politikai mozgalom útját, nem pedig egy-két rejtett kancsalággal mesterkedő helyi vezető mesterkedése. Hogy is mondta Nagy Ferenc: A vezetettek mindig okosabbak, mint a vezetők.

Munkáslakások építése, B-listás ügyek a közgyűlés előtt

A város törvényhatósága hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán szerepel a B-listázott városi tisztviselők végelbánásának és ellátásának ügye, valamint a Világítási Vállalat alkalmazottainak beadványa az OTBA-járulékoknak a város általi vállalása iránt. Vértessy Lajos a »Koplaó«, a Kisállomás körüli tér köztisztasága ügyében interpellál.

A városi tanácsban Kalenda Lóránt ismertette a munkáshelyi lakások építéséről szóló tervét. Az építkezésekkel háromféle magyaros házípust honosítanak meg Debrecenben: a sorházas, ikerházas és a szabad házakéi. A lakóházak 46-66 mégyzetméteresek lesznek, a tervek szerint egy szoba hozzáépítendő hármikör A sorházak 1'0 az ikerházak 200 és a szabad házak 180 négyzetméter telkeken épül-

nek. A Baromvásárjér mutakótt az építkezésre megfelelőnek, mert a közüzemek közel vannak: villany, víz, az építkezési anyag a közúti vasut sinein a helyszíntre szállítható s a beépítendő terület a város tulajdonában van. A vízvezeték bevezetésére fedezet jelenleg nincs, ezért négy közüket fognak furatni. Először az utcák planirozására kerül sor, azután kezdik építeni a házakat. Ha a vállalkozók nem lennének hajlandók alacsony haszonkulccsal elkészíteni a házakat, a város házilag építtetne. Kalenda Lóránt hangsúlyozta, hogy ezzel az építkezéssel Debrecen lenne az első az országban munkáslakások építésében. A pénzügyi fedezet nagyjában megvan. A közü munkákra a költségvetésben előirányzott összeg nagyjából fedezi, a hiányzó 250 ezer forintot államsegélyként fogják kérni.

11 önálló egyházközség és 5 missziói anyaegyház az új Debrecen városi rejt. egyházmegyéjében

Az ország demokratikus átalakulása maga után vonta a debreceni református egyház újraszervezését is. Ebben az ügyben már a tavasszal megindultak a döntő lépések. Most készült el a Debrecen városi református egyházmegye szervezeti szabályzata, amely hét fejezetre oszlik és 27 szakaszba foglalja össze az újalakulási megvalósítását.

Az egyházmegye területe felöleli Debrecen város mai területét és az idetartozó szórányokat s így 11 anyaegyházközségből és 5 missziói anyaegyházközségből áll. Az anyaegyházközségek a következők: Debrecen Csapó utcai; Debrecen Péterfia utcai; Debrecen Mester utcai, Debrecen Kistemplomi; Debrecen Ispótfalvi; Debrecen Kossuth utcai; Debrecen Arpadéri, Debrecen Homokkerti; Debrecen Nyilastelepi; Debrecen Csapókerti és Debrecen Kerekestelepi egyházak. — Misszió gyházak lesznek a Nagyerdőn, Téglavetőben, Ondód-Kárdárdulón, Ebesen és Nagycserén. Mindezek az egyházak alkotják a debreceni egyházmegyét.

Azokat a tisztviselőket, akiket a régi egyház presbitériuma életfogytiglani nyugdíjgyénnel alkalmazott, a Debrecen városi egyházmegye szolgálatában továbbra is megmaradnak, munkakörüket azonban az újszervezés-

nek megfelelően módosíthatják. Az esperesi hivatal és az egyházmegye egyéb igazgatási hivatalai Kálvin tér 17. sz. egyházi épületben nyerne elhelyezést.

Foglalkozik ezután a szabályrendelet az egyházközségi feladatokról, melyeket a közgyűlés által e célra megalkotandó szervek útján közösen végeznek.

Igen fontos részét a szervezésnek a vagyoni kérdések teszik. A debreceni református egyházközség összes ingó és ingatlan vagyona, terhei és követeléseit a célvagyon kivételével a 11 anya és 5 missziói egyház között oszlik meg. A vagyon szétosztása az egyházmegye megalakulása után történik. Az ingatlanokat telekönyvileg átírják az egyházközség nevére, a célvagyon és a lelkeszi javadalomföldet az új egyházmegye nevére írtatnak át. Azok az ingatlanok, melyek csak eszméileg oszthatók meg, külön bízottság fogja kezelni, a felügyelet és ellenőrzést gyakorolni.

A központi anyakönyvi hivatal az átalakulás után megszűnik s azután minden lelképíztör költön anyakönyvet fektet fel, melybe a keresztelést, házasságkötést és az elhalálozást pontosan feljegyzi.

A szervezési szabályzatot pénteken tárgyalja a presbitérium.

Rejtélyes eltűnésekkel kapcsolatban leánykereskedők után nyomoz a rendőrség

A közelmúltban Budapesten és egyes dunántúli városokban állítólag leánykereskedők ügynökei tűntek fel.

Sorolhatnánk tovább is a példákat, de azt hisszük ennyi is elég annak érzékeltetésére, hogy a Tiszántúli Népszava egyes, a kullszák mögött dolgozó irányítói és Szeder Ferenc, valamint a beszámoló és a jelenlévők hangulata között mély szakadék fedezhető fel. Mi jól tudjuk, hogy a mai terjedelmes szöveg világban nem lehet mindent leközölni, ami egy-egy gyűlésen elhangzott, de mire való ez a céltudatos ollózás, ez a rosszindulatú beállítás? Miért kellett elhallgatni a debreceni szociáldemokraták igazi hangját? Hígyje el nekünk lapársunk, hogy a politikai szembeállítás nem az az erős alap, amelyre támaszkodni lehetne. A tömegek igazi akarata szabja meg egy politikai mozgalom útját, nem pedig egy-két rejtett kancsalággal mesterkedő helyi vezető mesterkedése. Hogy is mondta Nagy Ferenc: A vezetettek mindig okosabbak, mint a vezetők.

KALAPJA piszkos, szakszerűen tisztítja, formázza H. DALMI kalapmester, Vár-u. 2.

pitott körülmények között elhagyta lakását és azóta nem jelentkezett. A rendőrség a rejtélyes ügyben erélyes nyomozást indított.

Kun Ernőt és 11 társát szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró

Dr. Ilyés Gábor, a debreceni törvényszék vizsgálóbírója szerdán érkezett haza újabb hortobágyi kiszállásáról, ahol másodikban öt napig folytatta és be is fejezte a vizsgálatot. Tisztázódott sok esetben, hogyan történt az állatok kicserélése, meddő tehén helyett tejelő tehénre kaptak többben felsőbb engedéllyel. Húsz állat hiányzik, öt elhullott, a többi eltűnése is igazolást nyert, sok marhát időközben visszazállítottak.

A vizsgálat eddigi eredménye alapján a vizsgálóbíró Kun Ernőt, aki a hortobágyi átadó állomás egyik vezetője volt, szabadlábra helyezte. Ezenkívül még 11 őrizetbe vett gyanúsított került szabadlábra. Körülbelül 20 gyanúsított, orgazda, tolvaj maradt továbbra is vizsgálati fogságban. A vizsgálóbírói szemle, vizsgálat eredményeképpen több kisebb-nagyobb szabálytalanság nyert megállapítást, amelyet más vonalon igyekeznek tisztázni és megtorolni.

H I R E K

Révész püspök

lemondott a debreceni ref. egyház presbitériumának lelkészei köztisztségéről. A lemondást a presbitérium pénteken délelőtt 11 óra-kor kezdődő gyűlésén tárgyalja.

— Most kezdődött meg Debrecenben az igazságügyi tisztviselők kezelőtanfolyama, amelyen részt vesznek az ország minden részéről kiküldött bírósági tisztviselők. A tanfolyam az Itélőtáblán van délután 3-7 óra között, délelőtt meg a bíróságokon különböző helyre beosztva gyakorlati útmutatást kapnak a továbbképzés során. A tanfolyamon Uray Iván táblabíró, dr. Csiky-Mészáros Tibor államügyész, dr. Vadász József központi kiküldött tartanak rendszeresen előadást. Kedden este a tanfolyam hallgatói a debreceni bíról kar és és tisztviselők együttes részvételével ismerkedő estét tartottak. Sikerkült, hangulatos műsor vezetete be az estét, amelyen Berky Géza főigazgató, dr. Deák Gyula elnök tartott közvetlen beszédet. Dr. Sámly László és dr. Csiky-Mészáros Tibor államügyészek zene számokkal, Jászberényi János szavallattal szórakoztatta a jelenvölteket, majd tánc következett.

NYULSZÖRKALAP 61.90 FRANK, ARANY BIKÁ

— A város 50 kiségitő munkáját vesz fel az élelmiszerjegyek kiosztásának 12 napos tartamára. A körzeti irodákban jelenleg dolgozó 40 tisztviselő nem elég a kiosztás elvégzésére.

— A kapásokban mutatkozó aszálykár megállapítására a városi tanács átíratban kérte a pénzügyigazgatóságot.

— Léért, ökören; 24, tehénért 12 közmunkaváltságot kell fizetni évente. A géprejű járművek után a közmunkaváltságot évi 24 forint. A városi adóhivatal szedi be a közmunkaváltságot s ezévi bevétele előreláthatólag 277.000 forint lesz.

— Felmentett egy mérnököt a népbíróság. A debreceni népbíróság szerdán tárgyalta Kutassy Jenő 57 éves mérnök, volt főhadnagy népellenes büntígyét. A vád szerint mint a 6/1 óra utaszázad parancsnoka, amelyben idős emberek voltak munkaszolgálatra kirendelve, rosszul bánt a legénységgel. Kutassy tagadta a vádat, a munkát parancsra végeztette, a legénységgel jól bánt. A népbíróság számos tanút hallgatott ki, akik azt bizonyították, hogy Kutassy jól bánt mindenki-vel, saját kötségen vett cukrot, sört és így javította a kosztot, de különben is minden nap volt hús. A népbíróság Kutassyt felmentette a vád alól.

• Dr. Naményiné gyorstörököljében, gépiróskolájában szeptemberben tanfolyamkezdés. Államvizsga. Vasútközvetmény. Piac 58. Lánoleumházban.

• Mindenféle kötést, horgolást hozott anyagból is készítenk Pethő kézimunka kőőipar Szent Anna u. 10. Zászlókézfűtés.

• Angol nyelvérték adok Rényiné, Miklósi utca 4.

A keresete óráról órára nő! Siessen megvásárolni osztálysorsjegyét. Szerencsés esetben nyerhető:

300.000 forint
200.000 forint
100.000 forint
50.000 forint
35.000 forint
30.000 forint stb., stb.

Első osztály Házás október 4-én. Minden második sorsjegy nyer. Sorsjegyárak: Egész 24 Ft, fél 12 Ft, negyed 6 Ft, nyolcad 3 Ft. Kisorsolásra került 6tmillió és 568.000 forint.

Debrecen nem szabad királyi város többé

A belügyminiszter leiratban megtiltotta a Debrecen szabad királyi város cím használatát. A belügyminiszteri leirat megállapítja, hogy tiltó jogszabály nincs, de a magyar államforma változása magával hozta az ilyen címek törlesztését. A város tanácsa tudomásul vette s pecsétjein, nyomtatványain a Debrecen város elnevezést fogja használni.

— Vigalmi adót kell fizetni a korossal zene után. A belügyminiszter rendelethe értelmében a városi adóhivatalnak vigalmi adót kell szednie azoktól a vendéglősöktől, korcsmárosoktól, akiknek vendéglőjében, korcsmájában zene van. A vigalmi adó elég borsos lenne: személyenként 40 fillér. A városi tanácsban élénk vita alakult az ügy tárgyalásakor, több átmutatott a rendelkezés az állás voltára s ezért a személyenkénti adózás helyett általányszereztet fogadtak el, amelyre a rendelet egyébként módot ad. A városi adóhivatalnak úgy sem volna módjában Debrecen 400 korcsmáját ellenőrizni, mert egy vigalmi adóellenőre volt, de azt is B-listázták.

• Ne táncoljon míg Havancsák tánciskolája meg nem nyílik volt Szarnykerékben szeptember hó 22-én. Tanfolyam kezdőknek elsején.

• Cipőszükségletét Örtés saját készítményű rakárából, valódi parafás szandálak rendkívül olcsón. Sas u. 1. sz.

Autó- és motorszerező műhely.

Baros u. 6. (DMKE szűlő-óthozon mellett.) — Vállal minden szakmába vágó munkát, autógéphegészítést, esztergámmunkát, roncsok felépítését. — MAROSVÁRI JÓZSEF autószerezőmester.

Értesítjük a m. tisztelt hölgyközönséget,

hogy a pénzüke miatt, valamint a stabilizáció érdekében árainkat a szezoneleji időre szept. 15-től nov. 15-ig erősen mérsékeljük. Dauert már 20 forinttól készítenk. Mosás, ondolálás 7 forint stb. Ezzel az ármérsékléssel elősegíteni akarjuk, hogy a hölgyközönség széles rétegekben juthasson fodrászati kiszolgálásokhoz.

Minőség, higiénikus kiszolgálás. FÓRISNÉ, Svetits bérház. KÖRHÖNYNÉ, Alföldi palota. KOMÁROMI, Bika bérház. POLGÁR, Gambrinus passage. PÜSPÖK, Csapó utca 19.

Értesítjük a t. Vásárló közönséget,

hogy a mai napon textil és konfekció üzletünket megnyitjuk, készséggel állunk rendelkezésre és kérjük szíves pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel: **Harsányi** textillüzet, confekció Piac és Kossuth sarok.

Üveg és porcellán

szükségletét mielőtt beszerezni óhajja, nézze meg a mi üzletünk rektárát. KASZANYITZKY ENDRE Piac utca 57. szám.

